

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na

**tovariško srečanje
demokratov
in antifašistov
pri Peršmanu
v Podpeci**

v nedeljo, 29. junija 1997,
ob 14. uri

Prisrčno vabljeni!

Spomenica predana kanclerju in parlamentu

»Spomenica, ki jo danes izročamo zveznemu kanclerju, je zasak v avstrijski narodnostni politiki« – s temi besedami je Martin Ivancsics, govornik sosveta gradiščanskih Hrvatov, izročil skupno spomenico vseh sosvetov narodnih skupnosti v Avstriji zveznemu kanclerju Klimi. Saj »prvikrat v zgodovini vseh šest manjšin govori skupen jezik, in ne zahteva samo pasivno zaščito, temveč aktivno pospeševanje v smislu večkulturne in mnogolične poudobe republike Avstrije«.

Z uradno predajo spomenice je komisija vseh avstrijskih narodnih sosvetov zaenkrat zaključila svoje delo; dejstvo, da gre za prvi solidarni nastop zastopnikov vseh manjšin v Avstriji, spodbuja akterje in jim daje upanje, da se bo res nekaj premaknilo v smer zahtev, ki so jih zapisali v spomenici.

Očitno nič kaj navdušeni nad razvojem niso zastopniki Smollejevega/Pippovega Centra na Dunaju oziroma Enotne liste in Narodnega sveta.

POROČILO in KOMENTAR
stran 3

Iz vsebine

SLOVENIJA spreminjanje imen

Nekoč so jih dajali po revolucionarjih, zdaj jih revanšistično ukinjajo ne glede na voljo nosilcev njihovih imen. Komentar preberite na strani 2

DUNAJ Izročena spomenica

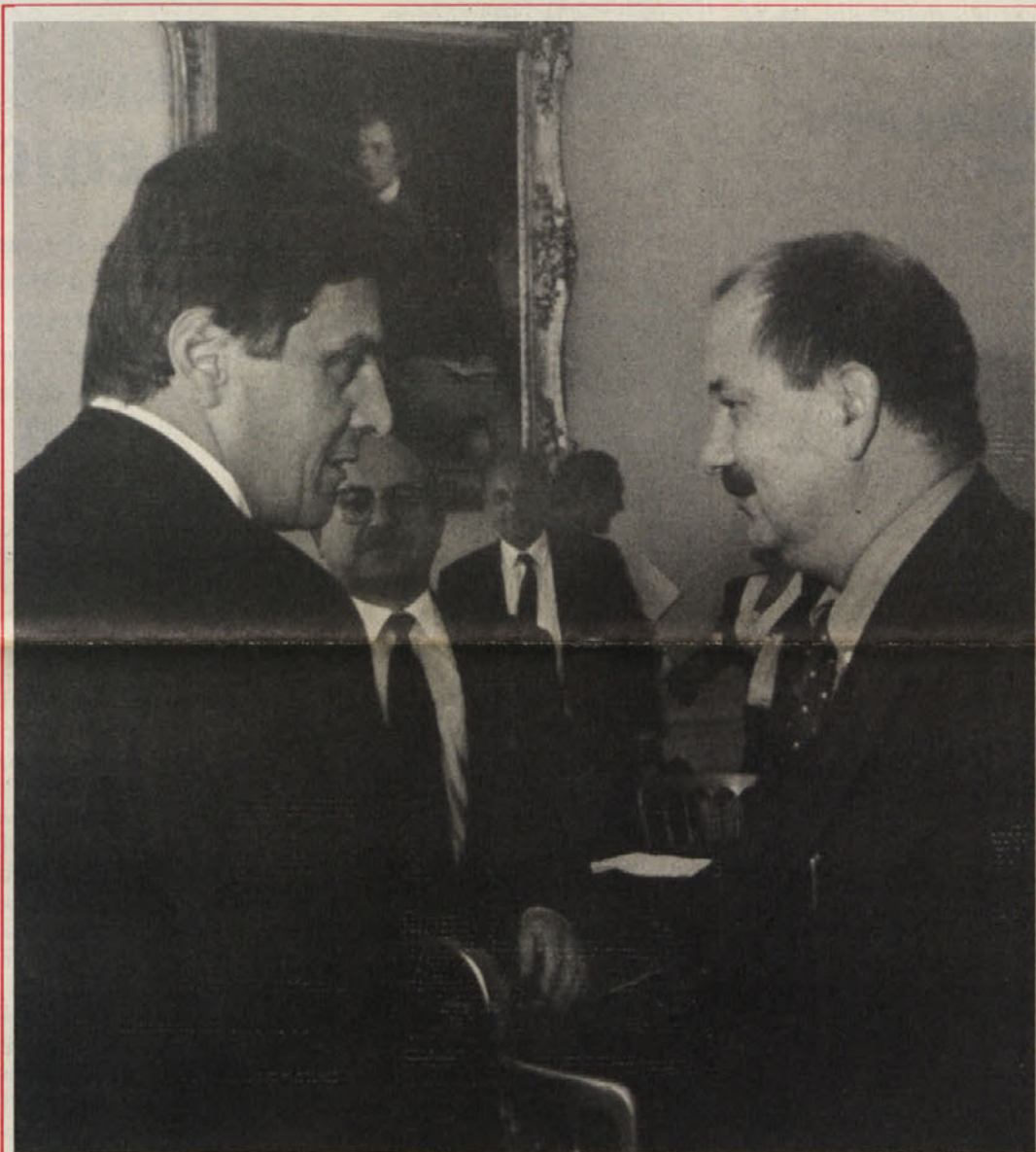
V torek so predstavniki vseh sosvetov izročili spomenico avstrijskih manjšin zveznemu kanclerju in predsedniku parlamenta. NSKS jo še nadalje zavrača. Poročilo na strani 3

DUNAJ Bogata bera

Bolj kot uradno je slovenistika na Dunaju priznana po svojih rezultatih. Za to sta zaslužna dr. Pavel Zdovc in dr. Katja Sturm-Schnabl. O žetvi na strani 4

KOROŠKA Srečanje oktetov

Suški oktet, dobitnik evropske nagrade, nadaljuje s srečanji. Tudi to je bilo zelo uspešno, kakor boste prebrali na strani 7

Avstrijski zvezni kancler Viktor Klima in predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm po izročitvi Spomenice avstrijskih narodnih skupnosti.

Foto: Gianluca Faccio

PREBLISK

■ Zadnjič sem pisala o rasizmu, ki se vedno znova pojavlja med oh tako odprtimi in sodobnimi ljudmi, za kakršne se imamo. Seveda nismo rasisti, nasprotno, ne pljuvamo na poulične raznašalce časopisov, ne pretepamo žensk v čadorjih in sposobni smo, da podarimo liziko majhnemu, temnopoltemu otročiču. Sploh smo krasni, čeprav imamo tudi razne Frlože, ki jim je barva kože sredstvo za zasmehovanje.

In samo pikolovci se potem obregajo ob kakšne profesorje po raznih šolah, ki zabavajo nadebudno mladino z etičnimi šalami na etični račun. Tu in tam je potem kaka zadeva v časopisih,

pedagoga se suspendira, dokler se ne ugotovi, da je revež nedolžen, pa je.

Mladina po šolah je sploh nekaj nevzgojenega in nesramnega in tako se pač zgodi, da »pedagog« pošlje kakega dijakca »nazaj v Afriko, od koder je

Jabolka daleč od dreves

prišel«, samo zato, ker ima že po naravi polt, kakršno bi mi radi imeli na dopustu. Ali pa jih pošiljajo nazaj v bivšo Jugoslavijo (saj: kaj pa delajo tu?). Tu in tam se kakšen mladinec temu upre.

Ampak ta še ni prilagojen in je nevzgojen in nesramen, kot že rečeno. Pa bo že boljše: vzori vlečejo. S. W.

TEATR TROTAMORA

B. BRECHT
K. WEILL

Opera za tri groše Dreigroschenoper

Režija M. Štikar
Glasba J. Štikar

27. 6., 1. & 2. 7.
20.00

Farni dom Šentjakob
PRIREDITELJ SPD ROŽ

SLOVENIJA IN EU

Težave pri spreminjanju ustave

Medtem ko je postalo že skoraj gotovo, da Slovenija ne bo povabljen v prvi krog širitve Nata, saj ameriški predsednik Clinton predlaga samo Poljsko,

Češko in Madžarsko, je močno vprašljiva tudi njena vključitev v prvi krog pogajanj za polnopravno članstvo v Evropski uniji. Bolj kot Evropa je za to kriva Slovenija sama oz. njene notranje strankarske razprtije.

Potem ko je ustavno sodišče ratifikacijo pridružitvenega sporazuma z EU razglasilo za protizakonito, ker njegovo določilo o pravici tujcev do nakupa slovenske lastnine ni skladno s sedanjim ustavnim 68. členom, ki tega ne dovoljuje, se je slovenska vlada na hitro lotila spremembe tega člena. Stranke so bile sicer soglasne, da je treba to storiti, in obvezale so se da o tem podpišejo konsenzualni sporazum. Hkrati ob spreminjanju spornega člena, pa naj bi obravnavali tudi za Slovenijo zelo pomembno zaščitno zakonodajo na tem področju. Ta pa je v zadnjih dneh postala vroča tema. Najprej je podpis pod sporazum odrekla Jelinčičeva Slovenska nacionalna stranka, češ da ni dovolj časa za temeljito obravnavo te zaščite, v ponedeljek pa še opozicijski stranki – Janševa Socialdemokratska stranka in Peterletovi Krščanski demokrati. Premieru in predsedniku Liberalne demokracije Drnovšku sta podpora Združene liste socialnih demokratov in upokojenske stranke DeSUS za dvotretjinsko večino v parlamentu premajhni. Čas neusmiljeno teče, rok za izpolnitev zahtev evropske komisije pa je 15. julij. J. R.

Prazni hoteli?

Gospodarske ustanove sporočajo, da bo po vsej verjetnosti tudi letos turistična sezona pod pričakovanji, čeprav še ni dolgo tega, kar so napovedovali relativno stabilnost in upad kvečjemu za en odstotek.

Že šesto leto zaporedoma bo tako v znamenju nazadovanja, in 23 odstotkov hotelirjev bo odpuščalo osebje, približno tretjina pa namerava varčevati pri investicijah.

Najslabše prognoze so za Koroško, Salzburško, Tirolsko in Predarlško, torej za dežele, ki so tradicionalno turistične. Porast števila turistov je pričakovati samo po večjih mestih oz. na Dunaju.

V zadnjih petih letih je število nočitev v Avstriji upadlo za približno četrtno, to pa na račun poletnega turizma, saj so številke pozimi konstantne. Dejstvo pa je, da turisti tudi sicer na dopustu manj porabijo kot nekoč; to pa je seveda vzrok vedno manjše kupne moči. ■

KAŽE, da se Slovenci na napakah nič ne naučimo. V novejši politični zgodovini je tradicionalno najlažje nabiranje političnih točk in vnašanje zmede med ljudi z brisanjem zgodovinskih dejstev. Kdor hoče dobro slovenskemu narodu, mu ne bo brisal zgodovine, tudi mu ne bo nenehno predpisoval, kaj iz nje sme obdržati in česa ne.

Neprestano oživiljanje in povečevanje napak ali zablod polpreteklega obdobja za večino ljudi postaja dolgačasno in nerazumno početje. Kratkovidno je bilo spreminjanje imen krajev, žigosanje običajev ali nasilno spreminjanje prepričanij po drugi svetovni vojni. Po osamosvojitvi je izbruhnil val žigosanja in spreminjanja imen, ki so nastala v času razvoja Slovenije v Titovi Jugoslaviji. Danes marsikje stojijo nove table in napisi, nekateri kraji so dobili nova imena, podjetja, tovarne, šole, vrtci in kulturne hiše tudi. Vendar, roko na srce, ne vsi. Nekaj jih je vendarle še ostalo »po starem« in kar veliki ljudje se ne strinja, da bi povsod spremenili imena, ki spominjajo na čas partizanov, boja proti okupatorju ali na čas socialistične Slovenije.

Val spreminjanja se je dvignil pred petimi leti in nova oblast je za svoje odločitve povprašala tudi strokovno javnost in ponekod tudi neposredno prizadete. Vsaj videz je bil, da gre za demokratičen pristop in da naj obvelja večinska volja, četudi s prioritetno revanšizma ali demagogije. Ko so se strasti umirile, ko so prišle na dnevni red bolj življenjske teme,

KOMENTAR

Aleš Kardelj

smo na take reči pozabili. Letošnja pomlad je na ravni lokalne oblasti spet oživila to vprašanje, kar si lahko razlagamo z dejstvom, da je na ravni države vse preobremenjeno z vprašanjem vključevanja Slovenije v NATO in EU (kot se je pokazalo, dokaj neuspešno).

V ljubljanski mestni hiši je večina odločila, da v bodoče še tista peščica osnovnih šol, ki so do danes nosile imena npr. po Borisu Kidriču, Borisu Ziherlu ali pa njihova imena spominjajo na čas NOB ali skupnega življenja z

Spreminjaje imen z dekreti

drugimi narodi, ne bo smela imeti več teh imen. To se je zgodilo kljub temu, da večina staršev otrok, učiteljev in učencev na teh šolah odločno nasprotuje spreminjanju. Res je: ko so pred štirideset ali več leti gradili šole, so jih poimenovali kar z dekreti. Danes, ko so nas polna usta demokracije, ni nič drugače. Eden od ravnateljev je izjavil, da so bili proti preimenovanju vsi v vodstvu šole, pa tudi osem od desetih članov sveta šole. Preko ankete se je proti izrekli tudi večina staršev.

Nekaj podobnega se gredo tudi tisti navidezni socialdemokrati, ki so predlagali kar ukinitve praznika upora proti okupatorju, 27. april. Na srečo jim ni uspelo. Zaskrbnjujoče pa je, da take pobude naletijo tudi na odobravanje. Brisanje in potvarjanje zgodovine predstavlja neznanje za mladi rod in logično neupoštevane lastne preteklosti.

Spoštovane tovarišice in tovariši!

V APRILU IN MAJU smo izdelali predlog za spomenico avstrijskih narodnih skupnosti zvezni vladi in parlamentu. Posamezni sosveti so to spomenico izčrpno obravnavali in jo tudi potrdili.

Namestnik predsednika sveta za slovensko narodno skupnost mag. Marjan Pipp je kot edini, kakor že veste, vnaprej zavrnil oz. bojkotiral delo v komisiji. Prav tako je Narodni svet koroških Slovencev, v čigar imenu je bil mag. Pipp nominiran v sosvet, delo v komisiji vnaprej zavračal in na splošno kritiziral njeno ustanovitev.

Ob svojem razumevanju demokracije se mi to zdi nenavadno. Popolnoma nerazumljivo pa je, da NSKS oz. Pipp zavestno ustvarjata kampanjo proti spomenici. O tem vas informiram, ker je le-ta usmerjena seveda tudi proti tistim, ki so pri izdelavi spomenice sodelovali, torej proti vsem predsednikom avstrijskih sosvetov in še posebej proti tistim, ki so jo sprejeli, to pomeni proti veliki večini v avstrijskih sosvetih.

V glasilu NSKS »naš tednik« z dne 20. 6. 1997 razlagajo svoje odklonilno stališče med drugim s tem, da spomenica odklanja »kolektivne manjšinske pravice«, da negira »politične pravice narodnih skupnosti«, »ne pozna člena 7 avstrijske državne pogodbe«, »zavzemanje stališča Slovenije do manjšinskega vprašanja pa bi lahko pomenilo vmešavanje« itd.

Kampanja NSKS je polna dezinformacij, v hujskaškem načinu in bi lahko tudi škodovala dobrim odnosom med Slovenijo in Avstrijo. Na osnovi teh dezinformacij je npr. generalni konzul republike Slovenije v Celovcu v depeši zunanjemu ministertvu (delno objav-

ljena v »našem tedniku 13. 6. 1997) sporočil, da pomeni »spomenica za zahteve koroških Slovencev korak nazaj in je zato zanje nesprejemljiva«. Nadalje piše: »Skrčiti manjšinske pravice na kulturno-jezikovne, pri tem pa zanikati njihove politične pravice, bi pomenilo nadaljevanje sedanjega trenda asimilacijske manjšinske politike v Avstriji.«

S temi vprašanji smo se v komisiji intenzivno ukvarjali. Če bi namestnik predsednika sveta za Slovence sodeloval pri delu v komisiji, bi lahko

KOMISIJI PREDSEDNIKOV AVSTRIJSKIH NARODNOSTNIH SOSVETOV

Zadeva: Spomenica

Predsednik sveta za slovensko narodno skupnost je na skupno komisijo predsednikov in podpredsednikov sosvetov narodnih skupnosti v Avstriji naslovil pismo, ki ga objavljamo v celoti.

vnesel svoje predloge o zaščiti manjšin, sledil pa bi lahko tudi avtentičnemu poteku diskusije, ki je v koncentrirani obliki zaobjeta v spomenici. Obojega ni storil.

V komisiji smo namreč zelo izčrpno obravnavali individualne oz. kolektivne pravice. Ugotovljeno je bilo, da avstrijske narodne skupnosti ne morejo biti politične in svetovnonazorske enote. Prav nasprotno: pripadniki avstrijskih narodnih skupnosti imajo pravico, da se politično in svetovnonazorsko orientirajo po politično stvarnem položaju v Avstriji.

Če formuliram drugače: pripadnikom avstrijskih narodnih skupnosti je s človekovimi pravicami zagotovljena tudi pravica, da se ali integrirajo v obstoječe stranke ali pa ne. Pravico imajo, da ustanavljajo lastne stranke. Prav zaradi tega se je ugotovilo, da njihovi pripadniki v političnem smislu ne morejo tvoriti enote, enotnost pa seveda velja za jezikovno-kulturno področje. Zato manjšine seveda tudi potrebujejo jezikovno-kulturne pravice kot skupne ali ko-

lektivne pravice. V političnem oz. strankarsko-političnem smislu pa so njihovi pripadniki prav toliko politični kot vsi drugi Avstrijci. Iz tega razloga je bil odklonjen koncept organiziranosti narodne skupnosti kot politične stranke in kot posledica tudi iz tega izhajajoče zahteve po morebitnem virilnem mandatu ali javnopравnem zastopstvu.

V jezikovno-kulturnem smislu pa spomenica jasno izhaja iz kolektivnih oz. skupinskih pravic. Zato je v njej cela vrsta zahtev, ki zadevajo jezikovno-kulturne okvirne pogoje za ohranitev in razvoj narodnih skupnosti.

Trditve, da spomenica »ne pozna člena 7 državne pogodbe«, ne ustreza resnici. Prav nasprotno, v spomenici dobesedno piše, da je člen 7 »temelj avstrijske manjšinske zaščite«. Poleg tega pa spomenica zahteva sprejetje državnega ustavnega določila, s katerim se Avstrija priznava k svoji zgodovinski zrasli jezikovni, kulturni in etnični raznolikosti. S takim priznavanjem bi Avstrija še dodatno dokumentirala, da ni pripravljena priznati le konkretnih narodnostnih

pravic (člen 7), temveč je dolžna tudi konstruktivno urejati sožitje med avtohtonimi narodnimi skupnostmi in večinskim prebivalstvom (ukrepi ustvarjanja zaupanja / vertrauensbildende Maßnahmen). To bi bil tudi signal v smislu evropske integracije. In če bi bili odnosi med narodnimi skupnostmi in večinskim prebivalstvom dejansko pozitivno rešeni, bi bile intervencije iz drugih držav resnično odveč.

V kampanji NSKS razširja še druge dezinformacije, katerih se tu ne nameravam lotevati. Predlagam pa, da se komisija predsednikov in podpredsednikov po pogovoru z zveznim kanclerjem dr. Klimo oziroma po srečanju v parlamentu 24. junija čimprej sestane, da bo skupno in primerno odgovorila na te dezinformacije. Ne moremo dopustiti, da bo Narodni svet koroških Slovencev blokiral celotno narodnostno politiko v Avstriji, za katero so določili smernice avstrijski narodnostni sosveti.

Dr. Marjan Sturm,
predsednik

Humanitarna organizacija Amnesty international je žal morala zaradi varčevalnih ukrepov zapreti vse regionalne pisarne, tako tudi na Koroškem. Žal je tudi finančnih podpor vedno manj, je na novinarski konferenci dejala nekdanja voditeljica pisarne Larissa Krainer. Kontinuirano delovanje je sicer oteženo, vendar se bodo aktivisti ai tudi v prihodnosti angažirali, predvsem ko gre za pomoč beguncem, ki prihajajo pretežno iz neevropskih držav.

Kršitve

Letno poročilo 97 govori o 35 milijonih beguncih in tisočih, ki bežijo pred smrtno kaznijo. Spoštovanje človekovih pravic pa se je v letu 1996 celo poslabšalo.

Za ilustracijo nekaj števil: V letu 96 so v 94 državah zapirali jetnike iz političnih vzrokov (l. 95 v 85 državah). 124 državam je ai dokazala mučenje in nasilje nad jetniki, v 46 državah je za posledicami mučenja umrlo 46 oseb. V 69

AMNESTY INTERNATIONAL

Manj denarja za pomoč

državam so ugotovili na tisoče žrtev zaradi političnih umorov in v 39 državah so številne ljudi odvedli varnostniki in uporniške skupine; v 76 državah so obsojali na smrt, 4.272 ljudi pa so usmrtili.

ai tudi Avstriji očita kršenje človekovih pravic, predvsem s strani policistov.

Pomoč

ai je s svojimi člani in podporniki po vsem svetu pomagal več kot 10.000 osebam, ki so bile žrtve kršenja človekovih pravic. Na Koroškem se prizadeva za stotine jetnikov, ki so začasno v priporu; skupno delujejo sedaj 4 skupine, v Spittalju ob Dravi, Beljaku, Treibachu in Celovcu.

Köberl in Krainer sta z zadovoljstvom ugotovila, da jima varnostni organi pomagajo oz. ju ne ovirajo pri njihovih huma-

nitarnih prizadevanjih.

Darovalni sklad je pri Bank für Kärnten u. Steiermark na ime amnesty international, BLZ 17 000, konto št. 100-121-786 M. Š.

OBLETNICA FORMIRANJA PARTIZANSKIH ENOT

Veličasten vseslovenski partizanski tabor

PRETEKLO soboto je bil v Prečni pri Novem mestu na Dolenjskem vseslovenski tabor borcev v spomin na 55-letnico formiranja partizanskih bataljonov, odredov in brigad. Obisk je presenetil organizatorje, saj se je zbralo prek 10.000 nekdanjih borcev in protifašistov. Koroške partizane je zastopal njihov predsednik Peter Kuhar. V uradnem programu je tabor najprej pozdravil novomeški

župan Franc Koncilija in izrekel zadovoljstvo, da to množično srečanje poteka na področju njegove občine. Predsednik Zveze združenj borcev Slovenije general Ivan Dolničar je partizansko borbo postavil v kontekst zavezniških protifašističnih sil in dejal, da današnji poskusi spreminjanja zgodovinskih dejstev ne morejo biti uspešni. Burno pozdravljen predsednik republike Milan Kučan pa se je

vsem borcem zahvalil za njihovo pogumno delovanje in izrekel svoj ponos, da je bil tudi njegov oče med njimi. Na srečanju je sodelovala tudi stotnica sedanje slovenske vojske. Bogat kulturni program je potekal vse popoldne, v njem pa je pel tudi Partizanski pevski zbor iz Ljublane. Ob njem so bile organizirane številne razstave in prireditve na samem prizorišču in tudi v širši okolici.

Spomenica izročena kanclerju in predsedniku parlamenta

Torek, 24. junija: Martin Ivancsics, predsednik sosveta gradiščanskih Hrvatov (levo, stoji), pred predajo skupne spomenice vseh sosvetov avstrijskemu zveznemu kanclerju Viktorju Klimi (desno, sede).

DUNAJ. Harmonična je bila, pa zelo konsenzualna, izročitev skupne spomenice sosvetov avstrijskih narodnosti zveznemu kanclerju Viktorju Klimi v torek tega tedna na Dunaju. Marin Ivancsics, predsednik sosveta gradiščanskih Hrvatov, mu jo je v pričo lepega števila novinarjev uradno predal; pred tem pa je v svojem govoru opozoril na načelno novost v tem dokumentu: gre za tako aktivnost države na področju manjšinske zaščite, ki izvira iz spoznanja, da je Avstrija večjezična in večkulturna. Dr. Marjan Sturm, predsednik slovenskega sosveta, je v svojih pripombah orisal evropske dimenzije integracijske manjšinske politike in razmejil pojme političnih in kulturnih kolektivnih oz. individualnih pravic. Govorniki Slovakov, Čehov, Madžarov in Romov so skicirali situacijo posameznih manjšin; značilno za njihove komentarje pa je

bilo, da so poudarjali solidarno vzdušje, v katerem je nastajala spomenica.

podpira željo po ciljnem določilu. Kritiki »nekaterih skupin«, ki bi rade sejele »prepir

Za zastopnika Romov Rudolfa Szarkóziya (desno, levo predsednik parlamenta Heinz Fischer) je spomenica »ogromen korak naprej«, saj so vanjo prvič zapisali vrsto socialnih in kulturnih zahtev.

Zvezni kancler je v svojem zahvalnem odgovoru (spomenica je izraz »inovativnega koncepta manjšinske politike«, ki ne postavlja mej, temveč se »odpira«) opozoril, da se nekatere osrednje zahteve v spomenici – predšolska vzgoja, otroški vrtci itd. – tičejo deželne pristojnosti; zato da se bo zavzel zanje ob prvi priložnosti na pravem mestu, se pravi pri naslednji konferenci deželnih glavarjev. Tudi sam meni, da naj se Avstrija prizna k svoji »etnični raznolikosti«, in zato

med državo in manjšino« in trdijo, da sosveti niso reprezentativni, odreka utemeljenost. Predajo spomenice pojmuje kot »začetek sodelovanja«, skupno komisijo sosvetov avstrijskih manjšin pa bi bilo treba tudi v bodoče razvijati v operativen instrument (»Sosveti so povezovalni člen« med zveznim kanclerjem in zvezno vlado ter »baza narodnih skupnosti«).

Po predaji spomenice zveznemu kanclerju so zastopniki sosvetov sodelovali pri razpravi o situaciji manjšin v parlamen-

V kakšni izolaciji se trenutno nahajata EL in NSKS v avstrijskem narodnopolitičnem življenju, jima je moralo najkasneje postati jasno ta teden v torek, ko sta se na povsem neuspešen način potrudila, da bi obstruirala prezentacijo Spomenice narodnostnih sosvetov v avstrijskem parlamentu.

Že začetek je bil klavrn: na tiskovno konferenco je najprej in v vseh tiskovnih izjavah vabil CAN (Center avstrijskih narodnosti – Österreichisches Volksgruppenzentrum), kateremu po odhodu Karla Smoleja predseduje mag. Marjan Pipp. Pričakovati bi bilo, da bo predsednik tiskovne konference tudi vodil, vendar: predsednika, prav tako kakor vseh ostalih pred-

stavnikov narodnostnih skupnosti, ki so zastopani v CAN, ki se kratkoma ne ne strinjajo z zavračevalno politiko NSKS in EL, ni bilo.

Tako je bil predsednik NSKS Nanti Olip primoran tiskovno konferenco odpreti z besedami, da jo vodi kot ena izmed članskih organizacij CAN. Za CAN izrecno ni govoril. Pa četudi bi, bi bil njegov govor – in prispevki elovskih in eneskaesovskih vazalov izgovorjen v prazno, ker ni bilo nobenega odmeva na to tiskovno konferenco: tako so odborniki in člani EL ter NSKS v dunajski kavarni Landtmann sami spet na novo razlagali, zakaj so proti spomenici, in dajali spoznati, koliko jim je naenkrat kolektivizem blizu. Dejansko – tempora mutantur.

Opogumljeni od svojega nastopa v Bruslju, kjer so – po

KOMENTAR

Dr. Franci Zwitter

poročanju »nt« – spravili avstrijsko zastopstvo v strah in grozo, so se potem podali v parlament, kjer so predsedniki narodnostnih sosvetov javnosti predstavili skupno izdelano in sprejeto spomenico, ki naj bi bila osnova za nov zakon o narodnostnih skupnostih.

Medtem ko so se predsednik parlamenta Heinz Fischer ter vodilni politiki vseh avstrijskih strank – Andreas Kohl za ljudsko stranko, Harald Ofner za svobodnjake, Peter Kostelka za socialdemokrate, Terezija Stoitsits za Zelene ter Volker Kier (ki je svoj časovni delež celo ponudil zastopnikom EL) za Liberalce, tehtno ukvarjali z vprašanjem novelacije avstrijskega zakona o

Izolacija

narodnostnih skupnosti ter predloženo spomenico priznali kot tehtno diskusijsko podlago, so zastopniki EL in NSKS podobno kozjim molitvicam venomer ponavljali to, česar razen njih pravzaprav nihče noče: zajamčen mandat in odpravo sosvetov.

Štiriurna diskusija v parlamentu ter brezplodna tiskovna konferenca v kavarni bi morala dati misliti tudi zastopnikom EL in NSKS: narodnostna politika v iztekaajočem se 20. stoletju se ne da več meriti po predvojnih merilih.

NSKS in EL bi morala spoznati, da sta se znašla na mrtvi točki v avstrijski narodnostni politiki ter v popolni izolaciji med merodajnimi narodnostnimi organizacijami in avstrijskimi narodnostmi.

tu. Povabil jih je predsednik parlamenta dr. Fischer, kateremu so prav tako izročili spomenico, sodelovali pa so govorniki parlamentarnih strank, uradniki, juristi in gostje – med njimi tudi garnitura EL in NSKS (glej komentar na tej strani).

Mirko Messner
Slike: Gianluca Faccio

PREDLOG ZA SPREMEMBO USTAVNEGA ZAKONA

Inovativna domislica skupne spomenice avstrijskih narodnostnih sosvetov je zahteva po »ciljnem določilu« avstrijske republike, s katerim naj se država prizna k svoji pospeševanja vredni kulturni in jezikovni raznolikosti. Že tri mesece pred uradno izročitvijo spomenice – 20. marca tega leta – je zastopnica Zelenih v avstrijskem parlamentu vložila temu ustrezen predlog; v njem predlagajo spremembo zveznega ustavnega zakona iz leta 1929, in sicer njegovega 8.

člena, ki zadeva avstrijski državni jezik in zastavo. Prvi stavek tega člena naj bi se v bodoče glasil takole: »Republika Avstrija se priznava k svoji zgodovinsko zrasli jezikovni in kulturni raznolikosti. To raznolikost je treba spoštovati, podpirati in varovati«. V pripombah k svojemu predlogu pravijo parlamentarci Zelenih, da se mora Avstrija v svoji narodnostni politiki ravnati sicer po vrsti ustavnopravnih in mednarodnopravnih določil, da pa se republika Av-

strija vse doslej še nikoli sama od sebe ni priznala k pospeševanju in zaščiti jezikovne in kulturne raznolikosti. Resnično zaščito pa lahko nudi samo družba v celoti, in to tako, da »spravi manjšine v družbeno sredino; izoblikuje naj se zavest o tem, da so manjšine del nas samih, del Avstrije«.

Ta novi ustavni zvezni zakon naj bi po predlogu Zelenih veljal od 1. januarja 1998 dalje; doslej ga v parlamentu še niso obravnavali.

Spomenica je premišljena, ne pretirava, a je obenem zahtevna – tako jo ocenjuje govornik Avstrijske ljudske stranke dr. Kohl, ki se po svojih lastnih besedah zavzema tudi za ciljno določilo. Ker Narodni svet spomenice ne podpira, je treba o njej »še razpravljati«.

Zdaj, ko je spomenica uradno predana, pa je razveljavljen tudi zadnji izgovor tistih, ki stvari zavlačujejo – češ, najprej se morajo manjšine zediniti. Kajti spomenica je prav ta »minimalni konsens« manjšin, pravi mag. Terezija Stoitsits, govornica Zelenih, in zato zahteva takojšnje izpolnjevanje skupnih zahtev in predlogov.

ODKAR sem bral, kako slabo gre drugemu našemu slovenskemu tedniku na Koroškem, in odkar na skrčenem številu strani ne objavlja več lepih velikih barvnih slik s svojimi narodnimi voditelji, sem prav zaskrbljen. Če bo zdaj še ta list postal seriozen, bo to za narod prava katastrofa. Od kod bomo jemali iluzije, kako dobri, uspešni in lepi so naši voditelji in otroci in hribčki in cerkvice? Ali bomo brali samo še inteligentne komentarje levo-liberalnih univerzitetnih učiteljev, dunajskih študentov in drugih kritičnih intelektualcev? Ali bomo res mogli shajati s tako kruto skrčenim obsegom protilevičarske polemike in horuk-narodnjaštva? To bi za del naroda pomenilo resno dolgočasje, in že iz tega vzroka smo dolžni priskočiti na pomoč našemu črnemu oz. črno-belemu tedniku. Razen tega: kje bi ostal pluralizem, za katerega se je levica vedno zavzemala, ko jo je v zadnjih petih letih desnica s pomočjo

Prof. dr. Anton Zmeda

Napotki za zmagovalce

novih oblastnikov na sončni strani Karavank in njihovih koroških konzulentov skušala poriniti ob zid, če nam bi ostal samo še en politični tednik? Desnica bi s »smrtjo na obroke« dosegla prav to, kar je hotela - samo še eno osrednje glasilo, samo še eno osrednjo organizacijo. Tega nikakor ne moremo dopustiti. Pomagati ji moramo!

Zavedam se seveda, da denar ni glavno. Milijoni so

tekli v času Titove Jugoslavije, toda to je preživeto, nihče se ne ogreva več za takšne grde komunistične metode. Temu so se gotovi glavni uredniki in predsedniki tudi oddolžili s častnimi stražami ob grobovih vodilnih jugoslovanskih komunistov, četudi morda s figo v žepu. Pecunia non olet (denar ne smrdi), tega znanja pač taisti uredniki niso dajali samo dijakom na življenjsko pot v urah latinščine, temveč so po tem načelu jemali tudi komunistične denarce. A kot rečeno, to je mimo, preživeto, hvala bogu. Bolj važne so danes ideje, znanje, consulting. Tega se zaveda tudi samostojna Slovenija - daje nam vse manj denarja, zato pa veliko dobrih nasvetov. Zato sem še jaz tuhtal in tuhtal, kako bi lahko pomagal že kot politični romantik, ki je mah-njen s pluralizmom in multikulturizmom, naši desnici v stiski. In res sem nekaj našel, kar jih bo gotovo veselilo.

O tem pa več v prihodnji številki.

Veličastna Schubertova maša

Še v soboto imate možnost, da prisluhnete izvedbi maše Franza Schuberta v es-duru. Za zaključni nastop so si združeni zbori »Danica«, »Peca« in »Gorotan«, solisti in instrumentalisti izbrali boroveljsko farno cerkev. Doslej so jo izvedli že v Ločah, Šentprimožu, na Prevaljah, v Šmihelu in v ljubljanski stolni cerkvi. Povsod je celoten ansambel pod vodstvom dirigenta Stanka Polzerja zadovoljil še tako zahtevne poslušalce. Skladba je veličastna in kot taka tudi izzveni. Merilo akustike zanjo seveda ne morajo biti naše cerkve, ker so premajhne ali pa nimajo prave akustične rezonance. Pravi ambient je bila doslej zagotovo le ljubljanska stolnica.

Zahtevnost doslej na Koroškem najtežjega in najzahtevnejšega izvedenega glasbenega dela je seveda visoka. Pri tem je treba dirigentu čestitati, da se ga je lotil, ga uspel uskladiti vokalno in instrumentalno, kajti razmerja med amaterskimi zbori, pa četudi so zelo dobri, in profesionalnimi glasbeniki bi mogla biti moteča.

Celoten vtis je nedvomno navdušujoč, a ker vsak del ansambla pričakuje tudi posebno pohvalo ali oceno, naj jo izrečemo: mogočen zbor je nekoliko glasovno neuskladen glede na moške glasove, ki so prešibki nasproti ženskim. Izvedbi se tudi pozna, da je za naše zборе polifono petje težje kot monofono, kar je opaziti pri kontrastnih pianih in fortih.

Solisti so odlični in suvereni, a po volumnu nekoliko neizenačeni. To velja za altistko Barbaro Jernejčič v odnosu do izredno močne sopranistke Tünde Szaboki, prvi tenorist Marjan Trček je kvaliteten in suveren, Hannas Mucher pa ima le manjšo solistično vlogo. Zelo prepričljiv je tudi basist Peter Cser.

Prefesionalni instrumentalisti Slovenske filharmonije iz Ljubljane so se zelo uspešno prilagodili interpretaciji in dinamiki zbor.

Uspešna žetev dunajske slovenistike

PREJŠNJI teden je Slovenistika na Dunajski univerzi predstavila rezultate svojega dela, ki so glede na okoliščine, v katerih nastajajo, zares impresivni. To je predvsem zasluga odličnega jezikovnega pouka dr. Pavleta Zdovca in docentke dr. Katje Sturm-Schnabl, ki študent/k/e spremlja in jim svetuje pri seminarskih in diplomskih nalogah ter disertacijah. Vse to znanstvenika opravljata brez stalnega službenega mesta in brez lastne pisarne, z veliko prizadevnostjo in angažmajem.

Katja Sturm-Schnabl je v svojih uvodnih besedah spomnila na dolgo tradicijo slovenistike na dunajski univerzi, ki ji je pot začrtal ugledni in mednarodno priznani znanstvenik, profesor na dunajski slavistiki Fran Miklošič. Šele od leta 1973 je slovenistika polno priznana študijska smer, a doslej še nima lastnega ordinariata.

Trenutno je na dunajski univerzi za študij slovenistike vpisanih 70 študentk in študentov.

Državna poslanka in bivša članica Evropskega parlamenta dr. Elisabeth Hlavac je v svojem nagovoru »Pomen dunajske slovenistike v luči integracije vzhodnih držav v EU« izrazila zadovoljstvo in priznanje ter ugotovila, da njeni »veliki uspehi slonijo na napor-nem delu in angažmaju dveh kapacitet: dr. Pavleta Zdovca in univ. doc. dr. Katje Sturm-Schnabl ... Knjige, ki so izšle v zadnjih letih večinoma pri mednarodno renomirani založbi Drava, so v veliki meri zasluga predavateljskega dela Sturm-Schnabl ... tako angažirano znanstveno delovanje lahko v luči mednarodne konkurence ter predvsem integracije srednje in vzhodnoevropskih držav v EU samo pozdravljamo. Dunaj in Av-

strija naj bi stremela po tem, da bi obdržala svojo politično relevantno v srcu naše spreminjajoče se skupne Evrope, kar je pomemben dejavnik tudi za pozitiven gospodarski razvoj. Zato je zelo pomembno, da se v bodoče ustvarijo takšni strukturni pogoji, ki bodo omogočali nadaljnje uspešno delovanje dunajske slovenistike.«

Nato so absolventi in absolventke predstavili bogato bero svojih diplomskih nalog, disertacij in prevodov. Vsi upajo, da bo pristojno ministrstvo spoznalo pomen te študijske smeri in ji kljub varčevalnim ukrepom odmerilo tako infrastrukturo na slavističnem inštitutu, ki ji gre, posebno še, ker je slovenščina eden od jezikov, ki ga govori del prebivalstva na Koroškem in Štajerskem.

Diplomske naloge, disertacije in prevodi:

■ Elisabeth M. Jenko: »... sich auf die Socken machen / vzeti pot pod noge«, nemško slovenski frazeološki slovar, diplomska naloga 1988 (izšla v založbi Drava 1994), »Argumente für erfahrungsorientierten Fremdsprachenunterricht am Beispiel des Slowenischen: Analysen, Lern- und Unterrichtserfahrungen, disertacija 1990.

■ Andrej Leben »Vereinnahmt und ausgegrenzt. Die slowenische Literatur in Kärnten«, diplomska naloga 1991 (izšla v založbi Drava 1994), »Ästhetizismus und Engagement. Die Kurzprosa der tschechischen und slowenischen Moderne« 1995 (izšla pri Universitätsverlag 1997).

■ Katharina Schober »Die Wiener Erzählungen von Ivan Cankar«, diplomska naloga 1993.

■ Martina Piko »Erzählgut der Kärntner Slowenen«, diplomska naloga 1995.

■ Michael Reichmayr »Die slawischen Elemente im Tiernamengut Kärntens unter besonderer Berücksichtigung der Kuhnamen«, diplomska naloga 1996, sprejeta za tisk.

■ Mateja Kušej »Prve učiteljice, prve pisateljice - kdo jih še pozna? Ženski prispevek k slovenski literaturi od začetkov do 1918«, diplomska naloga 1996 (izšla pri založbi Drava 1996).

■ Uši Sereinig »Die Berichterstattung über die politischen Vertretungskonzepte der beiden slowenischen Zentralorganisationen in Kärnten. Eine textlinguistische Analyse der einschlägigen journalistischen Textsorten im Naš tednik und im Slovenski vestnik«, diplomska naloga 1997.

■ Wladimir Fischer »Der offizielle literaturpolitische Diskurs in

Jugoslawien 1945-1952. Eine interdisziplinäre Analyse«, diplomska naloga 1997.

■ Erwin Köstler, prevodi Cankarjevih del, ki so izšli pri založbi Drava: »Vor dem Ziel. Literarische Skizzen aus Wien«, 1994; »Pavličeks Krone. Literarische Skizzen aus Wien«, 1995; »Das Haus der Barmherzigkeit. Roman«, 1996; »Aus fremdem Leben. Tod und Begräbnis des Jakob Unglück. Der Knecht Jernej«, 1997. **Vida Obid**

Skupina Sinnlos iz Celovca

Foto SV

Tradicionalna prireditev Koroške dijaške zveze ob koncu šolskega leta »Rock ob meji« je pretekli četrtek na vrt Mohorjeve privabila številne dijake in dijakinje celovških šol.

Čprav vreme organizatorjem ni bilo ravno naklonjeno, so mladi glasbeniki s Koroške, Štajerske, Ljubljane in Istre predstavili svoje skladbe, lok glasbe pa je segel od rocka do funka. **M. Š**

PRIREDITEV NA RADIŠAH S pesmijo v poletje

21. rožnika je Slovensko prosvetno društvo Radiše vabilo na prireditev »S pesmijo v poletje«. Sodelovale vse skupine domačega društva: Mešani in moški zbor ter Radiški fantje pod vodstvom Nužija Lampichlerja ter otroški in mladinski zbor pod vodstvom Sandre Lampichler. Začel je moški zbor, katerega je bilo v zadnjih letih žal vse premalo slišati. Po pozdravnih besedah predsednika je občinstvo pozdravil otroški zbor. Ti najmlajši so znali ob spremljavi klavirja, prečnih flavt in kitar privabiti smeh za vse navzoče.

Skupine so menjaje izvajale pesmi vseh vrst - od nabožnih preko ljubzenskih do nadvse zabavnih.

Prireditev je lepo uspela.

N. P.

NA GRADU SELTENHEIM

Slike Franca Sema

10 let po umetnikovi smrti leta 1988 mu je na gradu Seltenheim za Celovcem posvečena razstava, ki obsega več kot 40 del.

Umetnik Franc Sem se je rodil leta 1946 v Železni Kapli. Otroška leta in mladost je preživel v Žitari vasi, kamor so se iz okolice Celja preselili njegovi starši.

Tišina, podeželska idila, domači tihi ljudje, gozdni griči, gorski potoki in jezera so oblikovali rahločutnega fanta.

Po osnovni šoli se je Franc vpisal na Zvezno šolo za predelavo lesa, kamna in jekla v Halleinu pri Salzburgu, kjer je bil njegov učitelj prof. Bayer.

Franco Sem »Will gut sein« Foto: Katalog

Od leta 1970 do 1975 je bil učenec znanega avstrijskega kiparja Frizta Wotrube na dunajski umetnostni akademiji.

Franz Sem se je začel zanimati za filozofijo Rudolfa Steinerja in je nekaj let preživel v Dornachu v Švici. Bil pa je zelo nemiren svetovljan, iskal je vedno nove oblike in se podal na pot skozi vso Evropo. Pot ga je vodila v Skandinavijo, Pariz, London, Rim in Dalmacijo, kjer se je srečeval z moderno umetnostjo predvsem Amadea Modigliana in Pabla Picassa, ki sta ga močno inspirirala.

Ko se je spet vrnil na Koroško, so mu nekateri kolegi umetniki pomagali, vendar ga nihče ni mogel odvrti od njegove poti, ki si jo je sam začrtal. Leta 1988 je napravil samomor.

Umetnikov opus na gradu Seltenheim obsega abstraktna dela, portrete in akte.

Otvoritveni govor na razstavi je imel gen. konzul RS Jože Jeraj, o nepozabnem srečanju z umetnikom v celovški bolnišnici pa je pripovedoval Karl Bertram Steiner. Moški pevski zbor »Trta« iz Žitare vasi se je umetniku dostojno poklonil z ubranim petjem.

Operta do 20. 7., pe-ne 15-20 M. Š.

Bilčovška komorna skupina Foto: SV

LETNI KONCERT GLASBENE ŠOLE

Dobro delo se obrestuje

28 dijakov iz osmih krajevnih oddelkov Glasbene šole na Koroškem je pretekli petek, 19. junija 1997, v Bilčovsu sodelovalo na letošnjem letnem, to je zaključnem koncertu te naše osrednje glasbeno-izobraževalne ustanove. Mladež je pokazala deloma zavirljivo raven znanja, vsi nastopajoči pa so potrdili strokovno in pedagoško dragoceno delo, ki ga ta šola opravlja. Nekateri od njih, kot Angelika Poganitsch iz borovelskega oddelka in Nina Popotnig, oddelek Mohorjeva, pa so sodelovale na deželni oz. medkrajevni tekmovalni in tam dosegli vrhunska mesta. Za

to jima je čestital pedagoški vodja Lovro Sodja.

Da ne stopica na mestu, skrbi odbor pod vodstvom predsednika Boža Hartmana. V Bilčovsu, točneje v tamkajšnji ljudski šoli, je predsednik GŠ posebej poudaril vlogo in pomen šole za glasbeno izobraževanje in splošno kulturno-prosvetno dejavnost narodne skupnosti in preko tega v širšem evropskem sozvočju.

Pestra, kot sestava dijakov, je bila tudi izbira glasbil, na katerih se dijaki izobražujejo v GŠ. Instrumentalni lok je segal od harmonike preko klavirja in kitare do flaut in violine ter ci-

ter, na sporedu pa so bili solo nastopi ter predstavitev v troje ali pa kot komorna skupina, kot so to storili Bilčovščani pod mentorstvom Francija Ogrisa.

Letni koncert je nudil strnjen in zelo močan pogled na strokovno glasbeno-izobraževalno delovanje glasbene šole. GŠ je dosegla tako visoko raven, da se lahko brez sramu postavi ob bok vsaki drugi primerljivi ustanovi na Koroškem in preko njenih meja. Njeno delo je neprecenljivo pomena za pevsko-glasbeno delovanje in ustvarjanje naše narodne skupnosti in sploh v deželi. Zato vabimo vse starše, ki imajo otroke v primerni starosti, da jih vpišejo v Glasbeno šolo na Koroškem.

Na gubicah bolest presodi,
pri sodbi let usmiljen bodi

Milka Hartman

Hiša je obrnjena proti soncu. Pomladno jutro ljubkuje popke v vejevju pred njenim oknom. Sonce je pa ni.

Na stolu sedi pred menoj v svoji svetli sobici, komaj spoznavno se v dve gubi drži. V 87. je stopila pred mesecem dni. Še zmeraj so mile, tople njene svetle oči, čeprav je njihov blesk že nekoliko moten. Kako zanimive, kako lepe so lahko gube na ženskem obrazu, kadar izražajo srčno dobroto, pridobljeno s plemenitim samopremagovanjem, pomislim. Zrem vanje in jih občudujem. In se spomnim ostarelega obraza, vsega v gubah, duhovite avstrijske pesnice in prevajalke Ine Jun Brode. V letalu sediva iz Ohrida na Brnik po Struških večerih poezije. O svojem staranju je nekaj rekla in zdrknila v depresivno odsotnost. Pod očesom se ji čez nekaj časa prikaže solza.

Poljubil bi ti vsako gubo, vsako gubico na tvojem obličju, spoštovana prijateljica, lepe so, da veš, kakor so lepe tvoje duhovite misli, ji rečem in otrem njeno solzo s pisanim makedonskim robčkom, ročnim vezenjem, ki mi ga je poklonila prejtadan pri samostanu svetega Nauma.

»Daj, Milka, povej mi jih, pripoveduj!«

Kaj pa so drugega, če ne izraz naše notranje resničnosti, tiste, ki ni manj resna, ni manj verjetna kakor naša zunanja. Nasprotno: duševni vzgibi in

1

SPOMINJANJE MILKE HARTMANOVE

NJENE SANJE

S položitvijo v njeno ljubljeno zemljo Libuškega polja, s številnimi poslovnimi govori se naše spominjanje pesnice Milke Hartmanove še ni končalo. Tokrat in v prihodnji številki objavljamo surrealistično prozo **Janka Messnerja**, ki je ob koncu devetdesetih let nastala na osnovi njenih sanj, avtor pa jo je objavil v antologiji »Lipa in hrast« v izdaji Prešernove družbe v Ljubljani leta 1990.

razvojne spremembe se v človekovih sanjah, v njegovem nezavedanju, napovedujejo celo hitreje in natančneje kakor v njegovih tako imenovanih zavesti.

»Prav, če tek želiš, pa pušuj taj!«

Na koncertu sem. V velikanški dvorani, okrašeni s pisanim cvetjem in venci, visečimi v lokih z beneških kristalnih lestenec na stropu in v stenah. Ljudi se kar tre. Vi so žarnih lic in oči. Ulovila sem bila samo še stojišče. Pred mano kakor možnarji stojijo nepremično v črno, zakmašno oblečeni moški-dolgini, kot da so na hoduljah. Stegujem vrat, da bi videla na oder, vse zaman. Jezim se, da nisem prišla prej, saj so na programu tudi moje pesmi, za božjo voljo! Še bolj pa me moti, da tudi slišati nisem kos ničesar. Rečem si, na koncertu bi se moralo vendar kaj slišati, če se že ne vidi. Potem si rečem, prava reč, pišite me v uho, dedi leseni, strelila se vam bom izpod nog, še preden bo koncert končan, zanalasč bom zginila iz dvorane, potem bote pa imeli, ko ne bote slišali mojih pesmi ...

A glej nezgodo, prav tisti hip ugotovim, da nosim svoje pesmi v slamnatem cekarju, to-

rej jih sploh ne bojo mogli peti, če se ne prerinem do odra.

Tedaj se obrne eden od tistih črnih lipovih bogov naravnost k meni, me zviška pomeri s strogimi črnimi očmi in dé:

Kaj pa ti, dekle ti nesrečno, tukaj počneš! Kaj te ni sram hoditi s takšnim cekarjem na koncert?

Od sramu in strahu ne spravim besede iz ust, na mojo srečo se v tistem hipu spremeni prizorišče: s cekarjem stojim na domačem rženem strnišču. V njem imam črn kruh in kanglo hladne sladke pijače – kuhanih šiberlnov in kvoc za žejo.

Žanjice in kosci vsi z odprtimi žejnimi ustmi strmijo vame, jaz pa se s cekarjem v roki med bodičastimi trdimi stebli ne morem pa ne morem premakniti z mesta. Z odrgnjenih kolenec mi s curki teče kri. Nekako čutim, da je med žanjicami tudi naš ata, in že me od sramu obliva vročica, kaj če me bo zagledal v tem neznansko nesrečnem položaju ... Tedaj pa že stoji pred mano, kakor da je iz strnišča zrasel: velik, z nasmejanimi očmi me s širokimi raskavimi dlanmi nežno pritisne na svoje oznojene prsi. Občutim njegovo prepojeno srjajo. Pri tem me obide prečudovit, nepo-

pisno blag občutek varnega zavetja ... Ne vem pa, kaj je bilo potem z zakusko v cekarju, saj se je prizorišče spet menjalo: na vsem lepem se znajdem na zelo veliki, že pokošeni senožejeti v nekoliko hribovitem svetu. Okolica mi je domača, v ozadju je visoka skalnata gora. Na travniku je velik živžav, mnogo lepih otrok, deklic in fantkov, sedečih v skupinah. Fantki vsi v belih srajciah in hlačah, dekleta pa nekatera v rdečih, druga v modrih oblekah. Nekateri pojejo, drugi se lovijo, deklice pletejo vence. S težavo jim skušam dopovedati, naj sedejo v vrste tako, da bojo videti kakor slovenska tribarvna zastava. Tisti trenutek, ne vem, od kod se je vzela, razpre nad menoj svoja skurna hudobna usta naš nadučitelj, kakor oger silen, in se zadere name:

»Blau, weiß, rot ist die windische Krot!«

Zdrznem se. Lasje se mi jeziijo od strahu. Jezim se, ker sem nekje založila trobljico. Brez nje ne morem pomiriti diredaja, ne morem sklicati svoje dece v zbor ... Vrh senožejeti je cerkev s širokim zvonikom. V njem zdaj divje zatrijančijo, da še svojega glasu ne slišim. V hipu se mi posveti, zakaj to. Rečem si, če z

zvonovi potrkavajo, mora biti velik praznik. Potem se začne ogromna množica dece premikati proti nekemu središču. Skalnat gore nikjer ni več, pravzaprav je le še nekakšna širna planjava ali kaj, nemara samo neskončno obzorje, nad njim pa krvavo rožnato nebo. Tudi jaz se prerinem do središča, in glej: tam na odru leži vsa v cvetju mrtva deklica, kakor bleda lutka lepa, v črno oblečena. Moja prijateljica Katja je. Čudim se, zakaj da ni oblečena v belo, saj je vendar še deklica. Tedaj se ji komaj zaznavno premaknejo ustne in se mi rahlo nasmehne, z očmi pa prikrito pomežikne. Potem njene oči spet otrpnejo in buljijo v prazno. Na mah vem, da velja to njeno skrivno znamenje samo meni, njegovega pomena pa nikakor ne znam izluščiti. Stopim čisto blizu k odru, jo poljubim na usta, jih močim z vročimi solzami in jo poprosim, naj mi razodene, zakaj da je mrtva.

Tedaj na vsem lepem leži na njenem mestu nepozabno zal fant, rjavolas in z rdečimi lici. Videti je še malo bojazljiv, kakor da se sramuje mojih poljubov in mu je sitno zaradi mojih vročih solz. Po vsej podobi je eden mojih sosedov, tisti, ki mi je na žeganju podaril veliko rdeče lectovo srce. Zdaj zagledam na njegovih licih debele solze iz njegovih sinjih oči. Posadim ga na odru pokonci in mu šepnem: nič naj ti ne bo sitno, če sva tule vsem na očeh, nič ne maraj, da še ne znaš z nami peti, se boš že navadil. In ga tesno objamem. ...«

PRIREDITVE

ČETRTEK, 26. 6.

- CELOVEC, v mali galeriji mestne hiše
Razstava slik Iske Rano. Razstava traja do 7. julija
- BOROVLJE, v mestni hiši – SGZ
18.00 Dan gospodarstva; ogled deželne razstave, nato ob 20.30 koncert orkestra »Camerata labacensis« iz Ljubljane
- GRADEC, Cafe Wallgebäude, Merang. 70 – KSŠŠG, Alpen Adria Alternativ, Artikel 7
19.00 Dvojezično branje: Ivan Cankar v izvorniku in prevodu; bral bo Erwin Köstler, prevajalec z Dunaja
- CELOVEC, v Mladinskem domu – MD SŠD
19.30 Zaključna prireditve
- BOROVLJE, v mestni hiši – SPD Borovlje
20.30 Koncert orkestra Camerata Labacensis
- CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
20.30 Koncert pod milim nebom, nast. jazzovska skupina »A.R.4« (A Real Quartett); vstopnina 100.- šil, dijaki, študentje in brezposelni 50.- šil.

PETEK, 27. 6.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
19.00 EURO – Kakšna bo naša bodočnost v denarni uniji? Predavatelj: dr. F. Frischenschlager, mag. Karl Hartlieb, mag. Rudolf Urban
- BILČOVŠ, v ljudski šoli – Društvo »Glasbena šola«
19.30 Nastopi učencev Glasbene šole (oddelek Bilčovš)
- BAJTIŠE, pri Lenčiji – Šolska skupnost Sele-Kot
20.00 »Praznik za vse«. Sodelujejo: šolarji ljudske šole Sele-Kot, MoPZ »Valentin Polanšek« z Obirskega, literat in klovn iz Škofje Loke
- ŠENTJAKOV V ROŽU, v farni dvorani – SPD Rož
20.00 »Opera za tri groše - Dreigroschenoper« (B. Brecht, K. Weill). Nastopa: Teatr Trotamora, režija: M. Štikar, glasba: J. Štikar
- PLIBERK, v farni dvorani – MePZ Podjuna in Mlada Podjuna
20.30 Koncert »S pesmijo skozi stoletja«

SOBOTA, 28. 6.

- ŠENTJAKOV V ROŽU, v društveni sobi – Društvo »Glasbena šola«
16.00 Nastopi učencev Glasbene šole (oddelek Šentjakob)
- BOROVLJE, v mestni cerkvi – Krščanska kulturna zveza
20.00 Schubertova maša v E5 duru op D950

NEDELJA, 29. 6.

- GLOBASNICA, pri Juenni – SKD Globasnica
10.00 8. Občinski nogometni turnir. Moštva iz vseh vasi občine se lahko prijavijo do 28. junija v gostilni Juenna
- ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD Šmihel
11.00 Lutkovna igra »An ban«. Gostuje: skupina »Papilu« iz Ankarana
- PODPECA PRI ŽELEZNI KAPLI, pri Peršmanu – ZKP
14.00 Tovariško srečanje demokratov in antifašistov
- ŠENTJAKOV, v farni dvorani – Društvo upokoencev Šentjakob
14.00 Kulturna prireditve z MoPZ Bilka in Francko Mlekuš (harmonika in petje); nato družabnost
- DOBRLA VAS, v samostanu – Galerija Šikoronija
19.00 Odprtje razstave Giselerberta Hokeja. (Do 15. 8. 1997)
- ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – MePZ »Jakob Petelin-Gallus«
20.00 Srečanje z rojaki iz Avstralije, večer narodne pesmi in folklorne

TOREK, 1. 7.

- ŠENTJAKOV V ROŽU, v farni dvorani – SPD Rož
20.00 »Opera za tri groše - Dreigroschenoper« (B. Brecht, K. Weill). Nastopa: Teatr Trotamora, režija: M. Štikar, glasba: J. Štikar
- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
20.00 Odprtje razstave »Angelci imajo veliko imen«. Razstavlja Elena Bracciolini iz Rima

SREDA, 2. 7.

- CELOVEC, v varstvu ABCČ
17.00 Poletna fešta. »Mali krockodil« – odrski komad z glasbo, ki ga je pripravil Marijan Hinteregger z otroki iz varstva
- ŠENTJAKOV V ROŽU, v farni dvorani – SPD Rož
20.00 »Opera za tri groše - Dreigroschenoper« (B. Brecht, K. Weill). Nastopa: Teatr Trotamora, režija: M. Štikar, glasba: J. Štikar
- DOBRLA VAS, v samostanu – SPD Srce
20.30 Dežela ob Dravi. Sodelujoči: Wulfenia Chor Klagenfurt, Oktet Suha, Kvartet »A Capella« Dobrla vas, MePZ »Srce« Dobrla vas; pri slabem vremenu v kulturnem domu v Dobrlji vasi

ČETRTEK, 3. 7.

- RADIŠE, v kulturnem domu – Društvo »Glasbena šola«
19.00 Nastopi učencev Glasbene šole (oddelek Radiše)

SOBOTA, 5. 7.

- BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
19.30 Koncert kantavtorja Iztoka Mlakarja
- ROŽEK, podružniška cerkev na Humu – KD Peter Markovič
20.30 Klasični koncert »Marimba« (percussion). Nastopa duo »Basalt« (Nataša Konzilia & Klaus Lippitsch)
- ŠKOFIČE, v ljudski šoli – SPD »Edinost«
20.30 Koncert MPZ »Rož« iz Šentjakoba – Ponižani in razžaljeni

NEDELJA, 6. 7.

- RADIŠE, pred kulturnim domom – Zveza slovenskih izseljencev
14.30 Srečanje na Radišah in kulturna prireditve ob 55. obletnici pregona in 1. obletnici odkritja spomenika

RAZPIS

MESTA ZA KVALIFICIRANO VZGOJITELJICO ALI VZGOJITELJA V VARSTVU KROŽKA STARŠEV ABCČ

Pogoji:

- zaključena izobrazba
 - pisno in ustno obvladanje slovenščine in nemščine
 - zanimanje za inovativno pedagoško delo z otroki
- Vaša vloga za namestitev naj vsebuje tudi kratek življenjepis in potrdila o izobrazbi; pošljite jo do 31. julija 1997 (datum poštnega žiga) na tale naslov: Krožek staršev ABCČ, Mikschallee 4, 9020 Klagenfurt/Celovec

SPD RADIŠE

vabi na kulturno prireditev ob zaključku delovne sezone in ob 55. obletnici pregnanstva in upora skupaj z Zvezo slovenskih izseljencev. **6. 7. • 14.30** V drugem delu prireditve bodo nastopili pevke in pevci iz Tacna pri Ljubljani. *Prisrčno vabljeni!*

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

objavlja razpis za likovno kolonijo mladih v Monostru (Szentgotthard v Porabju na Madžarskem) od 24. do 30. avgusta 1997 za otroke med 9. in 15. letom.

Število prijav je omejeno in jih bomo upoštevali po vrstnem redu.

Prijave SPZ, Tarviser Str. 16, 9020 Celovec, tel 0463/514300-20, fax -71

VABIMO

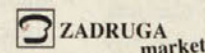
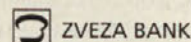
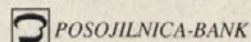
gospodarstvenike, stranke, člane POSOJILNIC-BANK, ZVEZE BANK ter ZADRUG-market ter vse rojake na že tradicionalni

DAN GOSPODARSTVA

danes, v četrtek, 26. junija 1997 v Borovljah

SPORED: 18.00 ogled deželne razstave »vse je lov...«
20.30 koncert 45 članskega orkestra CAMERATA LABACENSIS iz Ljubljane (v mestni hiši v Borovljah)

Zabeležite si ta termin! Pridite vsi!

- koncert je namenjen zahvali in priznanju vsem odbornikom, sodelavcem, članom in strankam naših Posojilnic-Bank in Zadrug-marketov ter našim podjetnikom in njihovim sodelavcem.
- Pozornost in čestitke vsem maturantom naših dvojezičnih izobraževalnih ustanov na Koroškem
- 125-letnici ustanovitve Posojilnice-Bank v Šentjakobu v Rožu.

VSTOP BREZPLAČEN!

PRAZNUJEJO

Janko Gabriel iz Leš – 29. rojstni dan; Ivanka Wastl iz Lovank – 25. rojstni dan; Erhard Ošina iz Lepene – 25. rojstni dan; Marica Maliha iz Šentjakoba – rojstni dan; Johana Amruš s Tešnje – rojstni dan; Mici Isop iz Gorinčič – rojstni dan; Alojz Malle iz Borovelj – 65. rojstni dan in god; Travdi Lipusch iz Strpne vasi – rojstni dan; Pavel Erschen in Pavel Lipnik iz Lovank – rojstni dan; Peter Sadjak in Hanzi Pečnik

iz Podjune – rojstni dan; Marija Hribernik iz Gluhega lesa – rojstni dan; Ana Korpitsch iz Kršne vasi – rojstni dan; Johan Smolnik iz Stare vasi – rojstni dan; Adolf Kanzian z Apač – rojstni dan; Emi Paulitsch z Obirskega – 38. rojstni dan; Hanzi Ogris – Kovačev s Šajde – rojstni dan; Hanzi Dovjak -Brežnik in Hanzi Kelih-Mlakar z Borovnice – rojstni dan;

dan; Margareta Ižep iz Libuž – rojstni dan; Alojz Gregorič iz Male vasi – rojstni dan; Ana Kapp z Blata – rojstni dan; Marija Bricman iz Strpne vasi – 85. rojstni dan; Marjeta Krainz iz Pliberka – 70. rojstni dan in god; Karli in Nadja Krautzer iz Šentpetra – rojstvo male Lene; inž. Peter Dovjak s Kota v Selah – rojstni dan; Marjan Pečnik iz Pliberka – rojstni dan; dr. Pavle Apovnik iz Šmarkeža – rojstni dan

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

- ČETRTEK, 26. 6.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
- PETEK, 27. 6.
18.10 Kulturna obzorja
- SOBOTA, 28. 6.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
- NEDELJA, 29. 6.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten!
- 18.00 6 x 6.
- PONEDELJEK, 30. 6.
18.10 Kratak stik
- TOREK, 1. 7.
18.10 Otroška oddaja
- SREDA, 2. 7.
18.10 Glasbena mavrica
- 21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 29. 6.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 30. 6.
1.40 ORF 2 (Ponovitev)
15.55 TV SLO1 (Ponovitev)
- I Dan gospodarstva« v Borovljah
- I Kraljica jagod« iz nasada užitna le kot sveži sad. Marmelada, sadni sok, vino, liker in žganje so raznolike možnosti predelave jagod
- I Teatr Trotamora v Šentjakobu: Multikulturni pristop ob Brecht-Weillovi Operi za tri groše
- I Koncert pod milim nebom: Jazz na dvorišču Mohorjeve
- I Valentinov brod: Nekoč edina možnost prevažanja tovara od enega do drugega dravskega brega

SLOVENSKI VESTNIK

Usmerjenost lista se šteje za mnenje izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopoličnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Jože Rovšek

ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukelj (-32) sport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba

Poslovodstvo Mirko Messner (-50)
Tajništvo Urška Brunnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

MOPZ »FOLTEJ HARTMAN«

Gostovanje na Madžarskem

MoPZ »Foltej Hartman« v okviru SPD »Edinost« že preko 15 let stalno sodeluje na pevski reviji »Pesem ne pozna meja«. Revija, ki je začela svojo pot pred 24 leti v Trbovljah, se je tokrat prvič ustavila v Monoštru (Szentgotthard) na Madžarskem med porabskimi Slovenci. S koncertom, ki se je odvijal v tamkajšnji gledališki dvorani 14. junija, se zaključuje krog stikov med slovenskimi zbori iz Slovenije (MePZ »Svoboda iz Trbovelj, MoPZ »Franc Zgonik« iz Branika), MoPZ »Vesna« iz Križa pri Trstu in MoPZ »Jezero« iz Doberdoba, iz Madžarske MePZ »Avgust Pavel« iz Gornjega Senika in pa »Foltej Hartman« iz Pliberka, ki ga vodi Božo Hartman.

Vesetje in sproščenost pevcev ob vsakoletnem srečanju utrjuje vezi med »zahodnimi, vzhodnimi, severnimi in centralnimi Slovenci«, da brez težav premagujejo dolge poti. Tudi tokrat so prireditelji, Zveza Slovencev na Madžarskem, izvrstno opravili vsa organizacijska dela (predsednik Jože Hirnök).

Porabski Slovenci so rekli: »... Gnes so moderni cajti. Pa zavolè čüidni tö. Dobro, ka mammo stereo magnetofone, CD-ne, računalnike, satelitske antene, diskone, videone ptt. Depa zaka bi mogli zatogovalo tá-lüčti naše lejpe slovenske pesmi. Slovenske pesmi bi za nas Slovence takše mogle biti, kak lejpa čiste voda ...«

Joško Hudl

PETO SREČANJE OKTETOV

Suški grad odet s kopreno

Češka skupina »Galata« v zgodovinskih kostumih

Foto SV

»Suško srečanje oktetov vse bolj postaja tradicionalna prireditev v smislu združene Evrope – tako je preteklo soboto,

21. junija '97, zvečer pozdravil lastnik suškega gradu dipl. trg. Herbrt Liaunig peto mednarodno srečanje oktetov. Zamisel združene in kulturno odprte Evrope je v svojem pozdravu naglasil tudi predsednik KPD »Drava« in član »sušonskega« okteta Lenart Katz, ki je med poslušalci pozdravil tudi domačega župana Visotschniga.

Sušani so na letošnje srečanje povabili štiri sodelujoče skupine, in sicer instrumentalni ansambel »Galata« iz moravske Ostrave na Češkem, »Sepp Kolbitsch Chor« iz Milstatta, skupino »Vox« iz Pliberka in znani in priznani »Ljubljanski oktet«.

Vsekakor je bila pevska in izrazna raven večine sodelujočih skupin na mednarodni ravni, pri čemer so posebno pre-

sebojnem sodelovanju tudi zato, ker nas družijo podobna usoda.

Srečanje so popestrili tudi jeseniška godba na pihala ter pevci iz Mežice in Radovljice in tako dali prireditvi prijetno kulturno obeležje. Jeseničanom izrekamo iskreno zahvalo za vzorno organizacijo in gostoljubnost, ki smo je bili deležni. Po uradnem delu je bila prijetna družabnost. Ob tej priložnosti pa že vabimo na prihodnje 27. srečanje, ki ga bo pripravilo Slovensko planinsko društvo Trst. Na svidenje na Tržaškem!

Š. L.

IZ ŽIVLJENJA PLANINCEV

Srečanje slovenskih planincev

V nedeljo, 8. junija, je bilo pod Vrščicem v Erjavčevi koči 26. srečanje slovenskih planincev (iz Slovenije in zamejstva). Pripravilo ga je Planinsko društvo Jesenice. Kljub neugodnemu vremenu – ponujal se je dež in pihal je mrzel veter – je bilo med udeleženci srečanja prijetno, toplo razpoloženje.

Kot na vseh srečanjih, ki jih organizirajo planinska društva Jesenice, Trst, Gorica, Celovec in beneški planinci, je bil med-

nami prisrčno sprejet in počaščen pobudnik teh srečanj, 85-letni Jeseničan Janez Košnik, eden redkih, ki se je udeležil vseh. Namen srečanj je utrjevati medsebojno prijateljstvo ter spoznavati tako ljudi kot tudi krajevne posebnosti in lepote območij emenjenih društev. Tudi tokrat smo bili zamejci sorazmerno močno zastopani. V zadnjem času posebno med zamejskimi planinci čutilo potrebo po tesnejšem med-

Pismi bralcev

To pismo bralke sem najprej poslala glavnemu uredniku »našega tednika«, ki pa ga zaradi pomanjkanja prostora ni objavil. Ker je verjetnost velika, da bo pomanjkanje prostora problem tudi naslednjič, ga objavljam v Slovenskem vestniku

Slovenski konzulat bo povzročil še večjo asimilacijo

V prejšnji številki NT (13. 6. 1997, str. 3) ste pod naslovom »Slovenski konzulat: Spomenica bo povzročila še večjo asimilacijo« objavili prispevek Jožeta Biščaka, ki citira mnenje slovenskega generalnega konzulata v Celovcu o spomenici, ki so jo sprejeli vsi manjšinski sovsveti v Avstriji in jo bodo predložili avstrijski vladi. Pošteno sem se razjezila nad tako imenovano konzulovo »strokovno oceno« in masivnim enostran(kar)skim vmešanjem v notranjemanjšinske zadeve ter bila predvsem začudena, da naj bi konzulat določal zunanjo politiko Republike Slovenije. Idejni oče izjav, torej generalni konzul v Celovcu Jože Jeraj, je mnenja, da bi »skrčiti manjšinske pravice na kulturno-jezikovne, pri tem pa zanikati njihove politične pravice, pomenilo nadaljevanje sedanjega trenda asimilacijske manjšinske politike v Avstriji«. Politične pravice pa zanj pomenijo zajamčen mandat in javnopravno zastopstvo, torej politični načrti NSKS. Torej

lahko sklepam, da so reprezentantu slovenske države kulturno-jezikovne pravice deseta briga, če niso povezane v politični kolektiv, ki ustreza njegovemu političnemu konceptu. Zdaj šele razumem, zakaj gospod generalni konzul, če koroške novinarje povabi na tiskovne konference ali pa koroško prominenco na generalni konzulat, kot reprezentant Republike Slovenije na dvojezičnih tleh pri nas na Koroškem govori nemško, čeprav bi se mu slovensko laže godilo; jasno, saj jezik ni tako pomemben. Če pa se niti reprezentant slovenske države ne poslužuje jezika, ki ga govori manjšina v deželi, kjer uraduje, se lahko marsikdo sprašuje, zakaj naj bi se ga posluževali pripadniki manjšine, ki vsi dobro znajo nemško. Jaz ne potrebujem nobenega posebej zajamčenega mandata v deželnem zboru, že zdaj jih imam na izbiro 36, in nobenega javnopravnega zastopstva za svoje politične pravice in za uporabljanje slovenščine v javnosti. Tudi ne bi želela, da bi mi kak pritlikav slovenski mandatar odmerjal politične pravice in določal mojo svobodo, tudi na narodnostnem področju ne. Nihče mi ne brani, da vsestransko živim kot koroška Slovenka, tudi politično, če hočem seveda. Za to pa potrebujem razvito in razvejano dvojezično šolstvo za svojega otroka, več slovenskih televizijskih in radijskih oddaj, dobro slovensko časopisje, kvalitetno kulturno ponudbo in močnost uporabe slovenskega jezika na

vseh ravneh, dvojezične napise, pa še bi lahko naštevala. Vse ima nekako oprava z jezikom, delom, izobraževanjem, prostim časom, razvedrilom, vsakdanjim življenjem – z jezikom in kulturo, ki je eden najvažnejših sestavnih delov identitete. Vse to do zadovoljive mere vsebuje in zahteva »spomenica«. K individualnim in kolektivnim pravicam: če se posameznik ne bo posluževal kolektivnih pravic, ki jih imamo, bodo tudi te ostale samo na papirju. Kot uspešno kolektivno uveljavljanje individual-

Le kje neki je res tičal Rovškov cmok?

V koroškem slovenskem tedniškem časopisju se je še do nedavnega poročalo o kulturnem dogajanju po desetletja ustaljenem vzorcu: poročevallec oz. krajevni dopisnik je najprej do nabitosti napolnil dvorano, potem je povedal, kaj je tam bilo, za konec pa vse skupaj bolj ali manj pohvalil v smislu bodrilne spodbude z upanjem na ponavljanje in nadaljevanje takšnih in podobnih kulturnih podvigov. Temu vzorcu so se v zadnjih letih začeli izneverjati zahtevnejši med našimi novinarji, ki niso več pripravljani tako odstopati od kakovosti svojega duhovnega bivanja v našem okolju v prid neki lažji kolikosti, ki je sicer žal tudi v kulturi še ved-

no izbornjene pravice naj omenim samo javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, kateri so zagovorniki kolektivnih političnih pravic ob nastajanju individualno močno nagajali. To pa so prav tisti, ki bi radi individualno zase vzeli v zakup kolektivne pravice manjšine in državo Avstrijo razbremenili vseh dolžnosti.

Zato torej trdim, da bo slovenski generalni konzul s svojimi »izvedeniškimi mnenji«, ki jih pošilja vladi v Ljubljano in jih NT v potrditev politične koncepcije NSKS z

no temeljno politično merilo pri odmerjanju denarnih podpor. Dobršen del zaslug za odmik od uspavajoče trepljajoče poročevalske paradigme gre Vestnikovemu uredniku Jožetu Rovšku, ki s kritično vodenim peresom deli pohvale in graje na temelju svoje (so)ustvarjalne dobronamernosti.

Ker sem tudi sam nekako slutil, da nam moški glasovi na Obirskem že nekaj časa pripravljajo zbirko glasbenih biserov in se pri tem koncertno povezujejo z glasovi dveh lastovk in slavčkov iz Roža, sem se v soboto zvečer, 7. junija 1997, z družino nagnetel v zares nabito polno Kovačevo dvorano.

Kot udeleženec sem seveda z zanimanjem bral Vestnikovo poročilo »Glasbeni biser iz Obirskega«, predvsem tudi zaradi podpisane-

senetili prav mladi Moravci, saj so ob spremljavi primernih glasbil izvajali srednjeveške in renesančne pesmi in tako potrdili visoko pevsko kulturo na Češkem. Seveda pa ni treba posebej omeniti, da je občinstvo razumelo vsebino pesmi in sledilo njihovemu petju. Za koroške razmere razveseljiv je bil nastop milštatskega zbora. Po dolgem času smo spet lahko prisluhnili nemškemu zboru, ki se ni kolektivno ogvantal z rjavino, ampak so njegovi člani tako po zunanem videzu kot tudi pevsko delovali izrazito osvežujoče. Hvalevredno je tudi, da so rusko legendo o dvanajstih razbojnikih zapeli v originalu.

Oktet Suha je kvalitetno zapel zelo melodično rusko narodno, v svojem repertoarju pa je imel poleg bistre Zile in »Mlatičev« še črnsko duhovno »Go down Moses« in letošnjo koroško turistično himno »Is schon still uman See«.

Posebej predstavljati »Ljubljanski oktet« je približno tako kot bi nosili vodo v Dravo. Samo to: oktet dostojno nadaljuje in razvija pevsko tradicijo, kakor jo je utemeljil legendarni Slovenski oktet. Skupina »Vox« iz Pliberka se sicer vse bolj usmerja po svojih suških vzornikih, kar je pogojeno tudi v določenih skupnih zasedbah. Želeti pa bi bilo, če bi bolj izrazito iskal in si prisvojil lasten pevski profil.

Letošnje peto srečanje oktetov na Suhi brezdvomno sodi med doslej najuspešnejše in upati ter želeti je, da bojo Sušoni to raven znali obdržati.

zadovoljstvom citira, in s tem, da jasno zastopa enostran(kar)sko, ne pa državniško politiko, ter s svojim javnim nastopanjem v nemščini, kar prav tako ni državniško, kaj šele v podporo in spodbudo manjšini, povzročil še večjo asimilacijo.

Država z resno zunanjo politiko naj bi premislila, ali ji pristranski (ne)diplomatski reprezentant, ki na del slovenske manjšine na Koroškem izvaja tak očiten strankarski pritisk, sploh lahko še kaj svetuje.

Vida Obid

ga avtorja Jožeta Rovška. Ni me razočaral. Le ob branju o sposojeni solistki Danici Urschitz mi je v grlu obtičal Rovškov cmok, ki ga na koncertu v Daničinem grlu niti slutil nisem. Res da se je pri pesmi »Na oknu glej« ob štirinajstih moških glasovih nežno zatresel deklisško-ženski glas in zapolnil segreto dvorano z občuteno ljubečo skrbjo, ki so jo tresljaji v glasu le še podkrepili, čeprav gotovo niso bili namerni. Občinstvo po pesmi v zahvalo ni le zaploskalo, marsikdo je ob ploskanju glasno izrazil svoje navdušenje. Grlenih cmokov pa po koncertu niti v kuhinji ni bilo dobiti, in tudi pozneje ne, ko se je že marsikdo na veselici naplesal do lakote. Le kje ga je za časopis vzel Jože Rovšek? O tem se sprašujem jaz, in pri tem niti nisem tako osamljen.

Toni Schellander

MLADI SLOVENSKI ŠPORTNIKI

21. srečanje v Brežicah

SLOVENSKA športna zveza Sje tokrat nastopila s skoraj 30 mladimi športnicami in športniki – prvo mesto v košarki, drugo v odbojki, tretje v namiznem tenisu in četrto v nogometu – močan impulz za športno in novo prijateljstvo med mladimi.

S Koroške je tokrat sodelovalo blizu 30 mladih tekmovalk in tekmovalcev do 15 let, ki so pod pokroviteljstvom Slovenske športne zveze (SŠZ) nastopili v košarki, nogometu, odbojki in v namiznem tenisu. Koroško delegacijo so vodili podpredsednik SŠZ Danilo Prušnik, tajnik Ivan Lukan in blagajnik Mirko Oraže.

Mladi športniki in športnice SŠZ so se vrnil na Koroško z dokaj lepimi uspehi: košarkaši pod vodstvom trenerja Bojana Grzetiča z Jesenic so po Lendavi 1995 in Velenju 1996 tretjič zapored osvojili prvo mesto! Drugo mesto za SŠZ so na srečanju osvojile odbojkarice pod strokovnim vodstvom Monike Skuk in Kristijana Matscheka, tretje mesto pa brata Peter in Martin Oraže (trener Mirko Oraže) v namiznem tenisu. Tudi mladi nogometaši so kljub četrtemu mestu lahko zadovoljni. Zaradi še tekočega prvenstva na hitro sestavljena ekipa,

Koroška delegacija s podpredsednikom SŠZ Danilom Prušnikom (desno) in odbornikom Mirkom Oražetom.

ki jo je vodil Danilo Prušnik, je s svojo borbena igro navdušila vse.

Košarkarska ekipa SŠZ je prepričljivo dobila obe tekmi (55:24 proti ZŠŠDI in 48:23 proti domačinom), odbojkarice

so premagale Brežice z 2:0 (15/1,15/5), proti ZŠŠDI pa izgubile z 1:2 (9/15, 15/9, 7/15). V namiznem tenisu je ekipa SŠZ sicer dvakrat izgubila z 0:3 (proti ZŠŠDI in Brežicam), toda šele po napetem boju. Dvakrat

porazena je bila tudi nogometna ekipa: v prvi tekmi 0:4 (0:3) proti kasnejšemu zmagovalcu Brežice, 1:2 (0:1) pa proti mladim nogometašem iz Porabja na Madžarskem. V drugi tekmi so si mladi nogometaši SŠZ za-

služili najmanj točko, toda sreča ni bila na njihovi strani.

Najuspešnejši športniki so bili tokrat iz vrst Združenja slovenskih športnih društev v Italiji s tremi ekipnimi zmagami in dvema posameznima (v namiznem tenisu), pred domačini (dve ekipni zmagi) in Slovensko športno zvezo (ena ekipna zmagi) in Porabjem.

Podpredsednik SŠZ Danilo Prušnik ter predsednik ZŠŠDI Jure Kufersin sta se v imenu zamejskih športnikov zahvalila prireditelju in organizatorjem navdave uspešnega srečanja, katero je letos odlikovala še posebna kvaliteta: skoraj sto (!) brežiščih družin je za eno noč gostilo mlade športnice in športnike in s tem prispevalo k krepitvi novih prijateljskih stikov med mladimi športniki iz štirih sosednjih držav. I. L.

Končne uvrstitve: **Nogomet:** 1. Brežice, 2. ZŠŠDI, 3. Porabje, 4. SŠZ; **košarka – dečki:** 1. SŠZ, 2. ZŠŠDI, 3. Brežice; **odbojka – deklice:** 1. ZŠŠDI, 2. SŠZ, 3. Brežice; **namizni tenis – dečki:** 1. ZŠŠDI, 2. SŠZ, 3. Brežice; **namizni tenis – deklice:** 1. ZŠŠDI, 2. Brežice, 3. SŠZ; **rokomet – deklice:** 1. Brežice, 2. Porabje.

KOŠARKA – ŠOLARSKO PRVENSTVO Slovenski gimnazijci drugi!

Preteklo sredo so se v športnem centru Šentpeter v finalu pomerile najboljše koroške šolarske ekipe.

Košarkaši slovenske gimnazije so dopoldne v predtekmovalnem krogu prepričljivo premagali ekipo gimnazije Spittal ob Dravi s 55:37 (31:14) in se kvalificirali v finale, kjer so morali nastopiti proti eni najboljših avstrijskih ekip – celovski Trgovski akademiji I. Tekma je bila na izrednem tehničnem nivoju, hitra, napeta in borbena. Zmaga HAK I je bila nekoliko tesna, vendar zaslužena, saj so vodili od vsega začetka in bili telesno močnejši, gimnazijci pa so dali vse od sebe. Končni rezultat je bil 65:58 (31:22) za HAK I.

Končna uvrstitev: 1. HAK 1 Celovec, 2. ZG za Slovence, 3. BRG Spittal/Drau, 4. Gimnazija Šentpavel

Kdo bo ujel žogo?

Foto SV

K temu izrednemu uspehu v šolskem športu čestita tudi uredništvo SV. M. Š.

ODBOJKA Škofičani uspešni

Koroški prvaki s trenerjem Jörgom Errenstom

Foto: Errenst

Škofiški odbojkarji, ki jih vodi učitelj mag. Jörg Errenst, so letos postali v skupini »midi fantje« (pod 14 let) koroški prvaki (igrajo: A. Errenst, M. Malle, D. Seger, M. Urbajs in A. Wascher). »Mini dekleta« (N. Lesiak, M. Malle, N. Pörtsch, J. Seger in I. Urbajs) so prav tako uspešno sodelovala v prvenstvu in veliko obetajo za prihodnost.

Člana škofiškega odbojkarkega društva Darko Urbajs in Mirko Malle pa sta v skupni ekipi z drugimi gimnazijci osvojila prvo mesto v beach odbojki. Najmlajši (»super mini« – pod 10 let) pa prav tako redno vadijo in si tako pridobivajo osnovno znanje odbojke. Damjan Pörtsch in Darko Urbajs trenirata pri celovškem klubu Hypo VBK, s katerim sodelujeta na raznih tekmah in si tako nabirata pomembne igralske izkušnje.

Predsednik kluba Jörg Errenst, ki trenira tudi starejše ekipe, je z uspehi (2. mesto na šolskem prvenstvu pri fantih in 1. mesto na koroškem prvenstvu v skupini moška mladina) zelo zadovoljen in upa, da bo dotok mladih tudi v prihodnosti zadovoljiv.

Za 19. in 20. julij pa društvo pripravlja v športnem centru Škofiče turnir za ljubiteljske mešane skupine, na katerem bodo poleg domačih nastopile tudi ekipe iz Slovenije in Italije. M. Š.

ŠOLSKI NOGOMET LŠ Žitara vas tudi deželni prvak!

Samo dva tedna po osvojitvi naslova okrajnega prvaka so mladi nogometaši dvojezične LŠ Žitara vas pretekli četrtek na deželni prvenstvu postali tudi koroški deželni prvak! Kljub slabemu vremenu so srčno in borbena zaigrali in dokazali, da dobro in dosledno delo z mladimi obrodi tudi sadove.

REZULTATI

A skupina: Žitara vas – Gospa sveta 4:0, Žitara vas – Beljak 0:0, Žitara vas – Osoje 2:0, Žitara vas – St. Stefan 1:1

Finale: Žitara vas – Lind 0:0. V streljanju enajstmetrovk so bili Žitrajčani boljši in tako osvojili prvo mesto.

Končna uvrstitev: 1. LŠ Žitara vas, 2. LŠ Lind, 3. LŠ Šentvid ob Glini, 4. LŠ St. Stefan. M. Š.

DVA REKORDA

Uspeh slovenskih alpinistov

Pred dnevi se je s Himalaje vrnilo sedem slovenskih alpinistov, ki so se v okviru hrvaške odprave lotili osvojitve Mount Everesta s severne, kitajske strani, ki je tehnično bistveno zahtevnejša od južne. Kot smo že poročali, je bil namen slovenskih alpinistov dvojen: doseči vrh gore in se odsmučati z nje.

Pavle Kozjek in Aco Pepevnik sta bila uspešna in sta dosegla cilj: Kozjek kot prvi Slovenec brez dodatnega kisika, Pepevnik pa kot prvi Slovenec s severne strani. Dru-

gega cilja – odsmučati z vrha Everesta – pa ni bilo mogoče uresničiti. Smučar in alpinist dr. Iztok Tomazin iz Tržiča je zaradi pljučnega edema in slabih vremenskih in tudi snežnih razmer (spihan sneg) moral svoj načrt opustiti.

V izjemno dobro organizirani hrvaški odpravi je bilo skupno 20 alpinistov: sedem Slovencev, enajst Hrvatov, en Nemeč in eden iz BiH. To kombinirano moštvo se je odlično ujemale, v skrbeh pa je bilo zaradi obupnega vremena z orkansimi vetro-

vi, ki je od raznih odprav v maju terjalo enajst žrtev.

Jeseni septembra ali oktobra po monsunu pa namerava Davo Karničar z Jezerskega osvojiti Mount Everest in se odsmučati v dolino. Lansko leto mu je ta drzni podvig spodletel zaradi hudega viharja. 200 metrov pod vrhom se je moral zaradi ozeblin vrniti (zgubil je dva prsta na roki). Davu želimo, da se mu izpolni dolgoletna želja. To bi bil prvi primer, da bi se nekdo z vrha Mount Everesta odsmučal v dolino. Š. L.

15 LET ŠAHOVSKE SEKCIJE
SLOVENSKE ŠPORTNE ZVEZE

MEDNARODNI JUBILEJNI TURNIR ŠAHISTOV

nedelja, 29. junij 1997, 9.00 uri
Bilčovs, gostilna Koren

Slovenija ■ Italija
Madžarska ■ Koroška

Program

09.00 Uradna otvoritev
jubilejnega turnirja
09.15 Začetek turnirja in
srečanja ekip
1. do 5. krog
13.30 Nadaljevanje turnirja
s 6. do 9. krogom
16.00 Razglasitev rezultatov
turnirja in podelitev
priznanj